

Geografia. Klasa 5

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny

ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Geografia jako nauka				
Uczeń: -wyjaśnia, czym zajmuje się geografia -wymienia główne kierunki świata -wymienia źródła wiedzy geograficznej	Uczeń: -wymienia główne i pośrednie kierunki świata w języku polskim i skróty w języku angielskim	Uczeń: -znajduje korelację pomiędzy geografią a innymi dziedzinami wiedzy -stosuje główne i pośrednie kierunki świata do opisu położenia względem innych obiektów	Uczeń: -potrafi korzystać z różnych źródeł informacji geograficznej w celu uzyskania informacji	Uczeń: -----
I.Lądy i oceany na Ziemi				
-wskazuje na globusie i mapie świata: bieguny, równik, południk 0° i 180°, półkule, zwrotniki i koła podbiegunowe -wskazuje i nazywa kontynenty i oceany na globusie i mapie świata -określa położenie kontynentów i oceanów względem półkul Ziemi	-podaje wartości charakterystycznych równoleżników (równik, zwrotniki, koła podbiegunowe) -podaje cechy południków i równoleżników -omawia przyczyny i znaczenie wielkich wypraw geograficznych	-porównuje siatkę geograficzną i kartograficzną -porównuje południki i równoleżniki -omawia skutki wielkich odkryć geograficznych	-omawia położenie Ziemi w Układzie Słonecznym -potrafi określić położenie wybranego punktu na Ziemi względem charakterystycznych równoleżników i południka 0° -omawia przebieg wpraw wybranych podróżników	- oblicza różnicę wysokości między najwyższym szczytem na Ziemi a największą głębokością w oceanach -przedstawia znaczenie odkryć geograficznych

<p>-wskazuje kontynenty i oceany na trasach wypraw geograficznych K. Kolumba, V. da Gamy i F. Magellana</p>				
<p>II. Mapa</p>				
<p>-wyjaśnia pojęcie mapa, wymienia jej elementy -korzysta z legendy mapy w celu pozyskania informacji -rozdziela rodzaje map -podaje przykłady map tematycznych, -podaje różnice między mapą papierową i cyfrową -odczytuje skalę mapy -stosuje skalę mapy do odczytu odległości na mapie -wyjaśnia pojęcia wysokość bezwzględna i względna, poziomice</p>	<p>-wyszukuje w atlasie różne przykłady map tematycznych -wyjaśnia, jak wykorzystywać mapę w zależności od jej rodzaju oblicza odległości w linii prostej na mapie za pomocą skali -oblicza wysokość względną korzystając z poziomicy na mapie -posługuje się mapą ogólnogeograficzną i krajobrazową -wyszukuje</p>	<p>-proponuje trasę wycieczki z uwzględnieniem informacji zawartych na mapie oblicza długości trasy złożonej z kilku prostych odcinków -rozpoznaje w terenie elementy krajobrazu widoczne na mapie -rozpoznaje na mapie składniki krajobrazu -omawia sposoby ochrony przyrody w Polsce - omawia formy ochrony przyrody w Polsce</p>	<p>-potrafi zorientować mapę w terenie -posługuje się planem miasta i mapą turystyczną w terenie dokonuje obserwacji i pomiarów w najbliższej okolicy szkoły -omawia zróżnicowanie krajobrazowe Polski -wyjaśnia, dlaczego należy chronić przyrodę -wskazuje na mapie i omawia różne formy ochrony przyrody w Polsce w tym parki narodowe</p>	<p>-posługuje się planem miasta w terenie -podaje przykłady wykorzystania map o różnej treści -analizuje treść map przedstawiających ukształtowanie powierzchni Polski -czyta treść mapy lub planu najbliższego otoczenia szkoły, odnosząc je do obserwowanych w terenie elementów środowiska geograficznego</p>

<p>-odczytuje wysokości bezwzględne z mapy</p> <p>-posługuje się rysunkiem poziomicowym</p> <p>-rozpoznaje na mapie formy wypukłe i wklęsłe</p> <p>-wyjaśnia pojęcie krajobraz i wyróżnia jego rodzaje</p> <p>-podaje nazwy barw stosowanych na mapach ogólnogeograficznych</p> <p>-wymienia pasy krajobrazowe Polski</p>	<p>i przedstawia informacje na temat form ochrony przyrody w Polsce</p>			<p>-projektuje i opisuje trasę wycieczki na podstawie mapy turystycznej lub planu miasta</p>
<p>III. Krajobrazy Polski</p>				
<p>-wskazuje na mapie krainy geograficzne w Polsce (Pobrzeże Słowińskie, Pojezierze Mazurskie, Nizina Mazowiecka, Wyżyna Krakowsko-Częstochowska, Wyżyna Lubelska, Wyżyna Śląska, Tatry)</p>	<p>-charakteryzuje warunki klimatyczne w poszczególnych pasach krajobrazowych</p> <p>-omawia najważniejsze walory przyrodnicze i kulturowe Polski</p> <p>-omawia wpływ warunków przyrodniczych na sposób</p>	<p>- wskazuje podobieństwa i różnice pomiędzy pasami krajobrazowymi</p> <p>-wyjaśnia znaczenie dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego</p> <p>-omawia przykłady negatywnego wpływu człowieka na środowisko</p>	<p>-przedstawia podstawowe zależności między elementami krajobrazów</p> <p>-dokonuje oceny krajobrazu najbliższej okolicy pod względem jego piękna oraz ładu przestrzennego</p> <p>opisuje życie mieszkańców</p>	<p>-prezentuje projekt planu zagospodarowania terenu wokół szkoły</p> <p>-analizuje na podstawie dodatkowych źródeł informacji oraz map tematycznych warunki rozwoju rolnictwa na Nizinie Mazowieckiej</p>

<p>-rozpoznaje na filmach i ilustracjach krajobrazy w Polsce</p> <p>-wymienia gatunki roślin i zwierząt występujące w danym krajobrazie</p> <p>-wskazuje na mapie obiekty dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego w Polsce</p> <p>-wyjaśnia różnice między krajobrazem naturalnym i antropogenicznym</p> <p>-charakteryzuje krajobraz wielkomiejski</p>	<p>zagospodarowania terenu na przykładach Wyżyny Lubelskiej i Śląskiej</p>		<p>wybranych krain geograficznych</p>	<p>-planuje na podstawie planu miasta wycieczkę po Warszawie</p> <p>-przedstawia pozytywne i negatywne zmiany w krajobrazie Wyżyny Śląskiej</p>
<p>IV. Krajobrazy świata</p>				

<p>-wskazuje na mapie i omawia strefy klimatyczne świata</p> <p>-wskazuje na mapie i omawia strefy krajobrazowe na świecie</p> <p>-odczytuje informacje zawarte na klimogramach</p> <p>-przedstawia główne cechy krajobrazów świata</p> <p>-rozpoznaje krajobrazy świata na filmach i ilustracjach</p> <p>-rozpoznaje na filmach i ilustracjach różne gatunki zwierząt i roślin występujące w różnych strefach krajobrazowych</p>	<p>-wskazuje podobieństwa i różnice różnych stref krajobrazowych na świecie</p> <p>wskazuje na zależność między życiem mieszkańców a warunkami przyrodniczymi występującymi w różnych strefach krajobrazowych</p>	<p>-porównuje klimatogramy w różnych strefach krajobrazowych</p> <p>-wykazuje zależność pomiędzy klimatem a strefą krajobrazową</p>	<p>-identyfikuje współzależność między składnikami poznawanych krajobrazów i warunkami życia człowieka</p>	<p>-przedstawia zróżnicowanie temperatury powietrza i opadów atmosferycznych na Ziemi na podstawie map tematycznych</p> <p>-omawia wpływ człowieka na krajobrazy Ziemi</p> <p>-porównuje wilgotne lasy równikowe z lasami liściastymi i mieszanymi strefy umiarkowanej pod względem klimatu, roślinności i świata zwierząt</p> <p>-analizuje strefy sawann i stepów pod względem położenia, warunków klimatycznych i głównych cech krajobrazu</p> <p>-przedstawia podobieństwa i różnice między krajobrazami pustyń gorących i pustyń lodowych</p>
---	---	---	--	--